

Co Ježíš říkal a jak to kdo slyšel

Lk 4,31-43: Odešel do galilejského města Kafarnaum a učil je v sobotu. Žasli nad jeho učením, poněvadž jeho slovo mělo moc. V synagóze byl člověk, který byl posedlý nečistým duchem; ten vzkřikl velkým hlasem: „Co je ti do nás, Ježíši Nazaretský? Přišel jsi nás zahubit? Víme kdo jsi. Jsi svatý Boží.“ Ale Ježíš mu pohrozil: „Umlkni a vyjdi z něho!“ Zlý duch jím smýkl doprostřed a vyšel z něho, aniž mu uškodil. Na všechny padl úžas a říkali si navzájem: „Jaké je to slovo, že v moci a síle přikazuje nečistým duchům a oni vyjdou!“ A pověst o něm se rozhlásila po všech místech okolní krajiny.

Povstal a odešel ze synagógy do Šimonova domu. Šimonova tchyně byla soužena silnou horečkou; i prosili ho za ni. Postavil se nad ní, pohrozil horečce a ta ji opustila. Ihned vstala a obsluhovala je. Když slunce zapadlo, všichni k němu přiváděli své nemocné, kteří trpěli rozličnými neduhy; on vzkládal ruce na každého z nich a uzdravoval je. Z mnohých vycházeli i démoni a křičeli: „Ty jsi Boží Syn!“ Hrozil jim a nedovoľoval jim mluvit, protože věděli, že je Mesiáš. Když nastal den, vyšel z domu a šel na pusté místo; zástupy ho hledaly. Přišly až k němu a zdržovaly ho, aby od nich neodcházel. Řekl jim: „Také ostatním městům musím zvěstovat Boží království, vždyť k tomu jsem byl poslán.“

1J 4,9-12: V tom se ukázala Boží láska k nám, že Bůh poslal na svět svého jediného Syna, abychom skrze něho měli život. V tom je láska: ne že my jsme si zamilovali Boha, ale že on si zamiloval nás a poslal svého Syna jako oběť smíření za naše hříchy. Milování, jestliže Bůh nás tak miloval, i my se máme navzájem milovat. Boha nikdy nikdo neviděl, ale jestliže se milujeme navzájem, Bůh v nás zůstává a jeho láska v nás dosáhla svého cíle.

„O Ježíšovi už toho lidi navykládali a napsali tolik, a já se to teď pokusím shrnout jako jeden srozumitelný ucelený příběh,“ napsal

evangelista Lukáš na samém začátku a pak vyprávěl o tom, co lidi čeká (říká se tomu zaslíbení), jak se Ježíš narodil a jak to bylo dál: jak byl pokřtěn a prožil dábelská pokušení a jak už pak začal vystupovat na veřejnosti.

Tam, kde byl doma, v Nazaretu, přečetl v kostele z Bible pár rádků o tom, co po nás Bůh chce: nést lidem radost, svobodu, pomoci jim, aby prohlédli, a vyhlásit léto milosti Hospodinovy (tak se říkalo pokusu, jak těm, kdo se třeba i vlastní vinou ocitli na dně, vrátit důstojnost a právo). Když dočetl, řekl, že dnes se to Boží zaslíbení plní. Pak dodal, že se plní nejen pro nás, ale pro všechny. Tím návštěvníky kostela rozčílil. To se stane ještě mnohokrát, že lidem půjde Boží vzkaz proti srsti.

II.

V Bibli se píše, že náš svět je díky Bohu velmi dobrý, fakt dobře stvořený a uspořádaný. Tak v něm žijeme a říkáme si, že když je tak dobře uspořádaný, proč se v něm dějí všechny ty šílenosti, o kterých se denně dozvídáme? Lidi si stýskávají, že je svět čím dál horší, a říkají to už od dob, kam dosáhne lidská paměť. Proč je to tak, když Bůh stvořil svět dobře?

Těžké otázky nemívají jednoduché řešení, které by člověku rychle pomohlo a neznělo jak fráze, tak se musíme po odpovědi trochu pít. Budeme přitom narážet na leccjaké překážky. Jednou z nich je třeba to, že lidi nemusejí být na to, co si přeje Bůh, vůbec zvědaví, jak to zažil Ježíš mezi Nazareťáky. Další potíž je, že i když je svět dobře stvořený, neznamena to, že se v něm neobjeví zlo. Objeví. Už o tom v evangeliu byla řeč, to když Ježíše pokoušel ďábel. A je o tom řeč i teď, hned jak skočila nazaretská rozepře.

Nedaleko Nazaretu, v Kafarnaum, to žilo. Proudili tudy obchodníci na cestě mezi Alexandrií a Damaškem, vybíralo se clo a žila tu spousta lidí. Když tam Ježíš mluvil o Boží vůli, hodně to na lidi zapůsobilo. Byl tam také člověk stížený jakýmsi démonem, což není diagnóza, nýbrž vypravěčův způsob, jak upozornit, že zlo se vždycky odněkud objeví a někoho se chytí. Teď má v moci tady

toho člověka. Ježíš se ho ujme, protože přece těm, kdo na to nemají, přináší radost a zajatým a zdeptaným zase svobodu. Pohrozil démonovi, ten tím člověkem smýkl a zmizel a mezi lidmi se začalo vyprávět, co všechno Ježíš umí. Zvlášť když brzy poté uzdravil i Šimonovu tchyni, jež trpěla silnou horečkou. Pohrozil horečce, žena byla zdráva a pověst o zázračném mocném léčiteli už se nezastaví.

Sotva zapadlo slunce, přiváděli k němu spoustu nemocných, ať jim pomůže. Není divu. Složitě potíže nemívají jednoduché řešení, jež by pomohlo, a tak se hledá, kde se dá. Nepídili se po létu milosti Hospodinovy, protože si přáli hlavně to zdraví, což u nemocných nepřekvapuje. Vypravěč se však soustředí ne na jejich zdravotní stav, ale na příběh Božího požehnání, jež s Ježíšem přichází. Proto Ježíš pohrozil démonovi a pohrozil pak i horečce: nejde tu o léčebné postupy ani o konkrétní diagnózy, teď se vypráví, že Boží moc vede v našem světě zápas proti zlu (z nějž obvykle vnímáme jen příznaky a následky), a tyto příběhy ten Boží zápas proti zlu mají ilustrovat.

Dostat se do moci zla může kdokoli a kdykoli. Nemusí to být nemoc, ale třeba posedlost, závislost, zaslepenost a leccos dalšího, čemu by Ježíš mohl pohrozit, aby vás z toho dostal ven. Aby vám pomohl k radosti ze života, ke svobodě a k času milosti, jak nám to přeje Bůh. Aby s vámi sdílel Boží lásku. Kvůli tomu přece přišel.

III.

Když k němu přiváděli nemocné, kteří trpěli rozličnými neduhy, věnoval se Ježíš každému z nich osobně a zvlášť, protože mu každý z nich za to stojí. Démoni na něj křičeli, ať je nechá být, a vyslovili přitom, koho v něm vidí: že je svatý Boží nebo mesiáš nebo Boží syn. Pozoruhodně jasně vyjadřovali křesťanské vyznání, a přece je vyzval, aby mlčeli a šli pryč. Vyháněl zlou posedlost, nikoli ty posedlé, kteří byli její obětí. Posedlost, i kdyby měla ve víře jasno, je zlá.

Když nastal den, odešel sám někam na pusté místo. Zástupy si ho tam našly a není divu, potřebných je vždycky mnoho. Chtěli, aby u nich zůstal, ale řekl jim, že jeho úkolem je, aby přinesl Boží království i do všech ostatních míst.

Jak to s tím královstvím je, k tomu se v jednom dopisu na konci Bible připomíná, že láska není v tom, že my milujeme Boha a umíme to nějak říct, ale v tom, že Bůh si zamiloval nás a poslal kvůli tomu svého syna. Co z toho plyne? Že Boha nikdy nikdo neviděl, ale jestliže se milujeme navzájem, Bůh v nás zůstává a jeho láska v nás dosáhla svého cíle.

Bůh vás má rád a vaše průšvihy mu v tom nezabrání. To neznamena, že bychom se jim neměli bránit: ale nebojujeme přitom proti lidem, nýbrž proti moci a silám, které si je - i nás - podmaňují, svírají a ničí. Slibují, že vám dají něco lepšího, než by dal Bůh, a člověk jim někdy podlehně. Ale Bůh vás má rád a ani vaše průšvihy mu v tom nezabrání. Ježíše vzkřísil jako prvního - díky němu jsme i my zproštěni hříchů a jsme Bohu blíž.

I když vám dojdou síly nebo když nevíte, co dál, je vám Bůh nablízku a vidí vaše nejistoty. Vidí zápasy, jež jste prohráli, vidí úsilí, jak to spravit (nebo jenom schovat), a vidí i radost, když vám neschází v životě láska.

Kéž se vám jeho slovo stane průvodcem k životní naději a skvělou zprávou, kterou můžeme přijmout a sdílet ji s lidmi kolem nás. Amen.